

RGW Rocławski Graczyk i Wspólnicy Adwokacka Spółka komandytowa

Newsletter Nr II/2011

Nowelizacja ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego

W dniu 11 kwietnia 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 18). Przedmiotowa nowelizacja wprowadza szereg zmian, których celem jest usprawnienie postępowania administracyjnego.

- **Modyfikacja zasad naczelnych KPA**

Ustawa zmieniająca modyfikuje treść zasad naczelnych określonych w art. 7 i 8 KPA. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 7 KPA, w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Wprowadzona zmiana przyznaje stronom prawo do aktywnego wpływania na wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy.

- **Decyzje ostateczne**

Nowelizacja art. 16 § 1 KPA uściśla, iż ostatecznymi są decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Niniejsza zmiana ma na celu rozstrzygnięcie istniejących wątpliwości w zakresie decyzji wydawanych przez ministrów i samorządowe kolegia odwoławcze.

- **Zmiany w zakresie przepisów art. 35 i 36 KPA**

Zmiana art. 35 § 4 KPA sprawia, że organy wyższego stopnia tracą możliwość określania rodzaju spraw, które załatwiane są w terminach krótszych niż określone w art. 35 § 3 KPA. Szybsze załatwianie spraw będzie możliwe jedynie na mocy przepisów szczególnych. Istotą nowelizacji art. 36 KPA jest rozciągnięcie stosowania tego przepisu na ustawy szczególne określające krótsze lub dłuższe terminy załatwienia spraw, aniżeli określone w art. 35 KPA, przy jednoczesnym nałożeniu na organ obowiązkowi informowania stron o każdym niezakończonym sprawie w tym krótszym terminie i przyczynach tej zwłoki.

- **Zażalenie na przewlekłość postępowania**

Znowelizowany art. 37 § 1 KPA wprowadza instytucję zażalenia na przewlekłe prowadzenie postępowania. Rozszerzenie prawa do złożenia zażalenia do organu wyższej instancji na przewlekłe prowadzenie postępowania będzie miało ten skutek, że przewlekłość postępowania, analogicznie jak obecnie niezakończona sprawa w terminie, będzie podlegać kognicji sądów administracyjnych, które będą mogły ukarać grzywną organ prowadzący postępowanie w sposób przewlekły.

- **Pełnomocnik do doręczeń**

Zgodnie z dodanymi § 4 i 5 art. 40 KPA, strona zamieszkała za granicą lub mająca siedzibę za granicą, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w kraju, jest obowiązana wskazać w kraju pełnomocnika do doręczeń. W razie niewskazania pełnomocnika do doręczeń przeznaczone dla tej strony pisma pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

- **Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania**

Nowelizacja w art. 61a KPA wprowadza instytucję odmowy wszczęcia postępowania. Przesłankami odmowy wszczęcia postępowania są względy formalne lub wniesienie podania przez osobę niebędącą stroną. Dotychczas, w przypadku wniesienia podania przez podmiot inny niż strona, należało wydać decyzję o umorzeniu postępowania.

- **Wyjątkowość stosowania art. 138 § 2 KPA**

W świetle znowelizowanego art. 138 § 2 KPA, organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Niniejsza zmiana ma na celu zdyscyplinowanie organu drugiej instancji, tak by nie nadużywał decyzji, w której uchyla się decyzję organu pierwszej instancji i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia.

- **Nowelizacja art. 154 i 155 KPA – zmiana i uchylenie decyzji ostatecznej**

W wyniku nowelizacji jedynie organ, który wydał decyzję ostateczną, będzie mógł ją uchylić lub zmienić w trybie przewidzianym przez art. 154 i 155 KPA. W poprzednim stanie prawnym możliwość taką miał również organ wyższego stopnia.